

FYSP111, Derivointi ja integrointi
6. harjoitus, 24.2.2016

1. Olkoon f parillinen funktio. Osoita, että

$$\int_{-a}^a f(x) dx = 2 \int_0^a f(x) dx.$$

2. Laske syklodin (moniste s. 41) ja x -akselin väliin jäävän alueen pinta-ala.
3. Laske syklodin kaarenpituus.
4. Miltä näyttää paraabelin $y = x^2$ yhtälö napakoordinaateissa? Laske paraabelin kaarenpituus välillä $0 \leq x \leq 1$.
5. Logaritmisen spiraalin yhtälö napakoordinaateissa on $r = e^{-\varphi}$. Laske logaritmisen spiraalin pituus välillä $0 \leq \varphi < \infty$. Hahmottele kuva!
6. Olkoon annettu käyrän Γ esitys napakoordinaateissa: $r = r(\varphi)$. Miten käyrän tangentin kulmakerroin pisteessä (x, y) lausutaan napakoordinaattiesityksen avulla? Määrittää logaritmisen spiraalin $r = e^{-\varphi}$ tangenti pisteessä $(x, y) = (1, 0)$. Hahmottele kuva.
7. Tarkastellaan napakoordinaateissa annettua käyrää $r = \sin 2\varphi$ ($r \geq 0$). Hahmottele kuva! Laske käyrän rajoittaman alueen pinta-ala. Millainen on käyrän yhtälö xy -koordinaateissa?
8. Johda ympyräpohjaisen kartion tilavuuden kaava $V = \frac{1}{3} A_p h$, missä A_p on kartion pohjan pinta-ala ja h on kartion korkeus.
9. Laske epäoleellinen integraali

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{e^x dx}{e^{2x} + 1}$$

10. Osoita, että epäoleellinen integraali (gammafunktio)

$$\Gamma(s) = \int_0^{\infty} x^{s-1} e^{-x} dx$$

suppenee kaikilla $s > 0$ ja että $\Gamma(s+1) = s\Gamma(s)$. Laske $\Gamma(n)$, kun $n > 0$ on luonnollinen luku.

11. Esitä epäoleellinen integraali

$$\int_0^{\infty} x^p e^{-ax^2} dx$$

gammafunktion avulla.